

BIOMY ZIEMI NAMORZYN

Materiały edukacyjne
Centrum Edukacji Przyrodniczej UJ

BIOMY ZIEMI NAMORZYNINY

Lasy namorzynowe (**mangrowe**) rozwijają się na zamulonych, **zalewanych pływach**, ale osłoniętych przed bezpośrednim działaniem fal wybrzeżach morskich w strefie międzyzwrotnikowej.

Najważniejszym czynnikiem środowiska jest **zasolenie**, które waha się zależnie od fazy pływu. Ponadto, rośliny muszą tu funkcjonować w glebie, w której zazwyczaj panują **warunki anaerobowe**.

BIOMY ZIEMI NAMORZYNY

Namorzyny odgrywają ważną rolę zarówno jako **siedlisko** wielu gatunków ryb i bezkręgowców, jak i w **ochronie brzegów** przed niszczycielskim działaniem morza.

Funkcja ochronna lasów mangrowych została dostrzeżona podczas katastrofalnego **tsunami na Oceanie Indyjskim w roku 2004**, dzięki czemu coraz większą uwagę zaczęto poświęcać problemom **ochrony** tych ekosystemów.

Jednym z najbardziej rzucających się w oczy elementów zarośli mangrowych są **korzenie** drzew tworzących te zbiorowiska.

Ich liczba, wielkość i różnorodność kształtów są wynikiem konieczności **przystosowania** się do niełatwych wymagań środowiska: przesiąknięta wodą gleba z permanentnym **deficytem tlenu**, oraz **zmienne zasolenie**, którego wartości mogą w ciągu doby zmieniać się od typowego dla mórz pełnostłonych do bliskiego zera.

BIOMY ZIEMI NAMORZYNY

Za „prawdziwe” mangrowce uważa się około **55 gatunków** drzew z 11 rodzin. Namorzyny szczególnie obficie rozrastają się **w rejonach przyujściowych** dużych rzek.

Największe zróżnicowanie gatunkowe lasów mangrowych występuje **w Azji Południowo-Wschodniej**, ale najbardziej typowym gatunkiem dla tego ekosystemu jest *Rhizophora mangle* występujący **na Karaibach** i na wschodnim wybrzeżu Pacyfiku.

foto: domena publiczna: Panbius, 2016

BIOMY ZIEMI NAMORZYN

Większość korzeni mangrowych rośnie blisko powierzchni gleby, częściowo ponad nią wystając. W połączeniu z niestabilnym charakterem podłoża wymusza to silne **rozbudowanie systemu korzeniowego**, który stwarza wrażenie zbyt dużego w stosunku do pozostałej części drzewa.

Dwa najbardziej charakterystyczne typy korzeni to **korzenie podporowe** oraz **pneumatofory**.

Korzenie podporowe wspierają pień jak szczudła, bądź jak przypory.

Pneumatofory wyrastają pionowo ponad powierzchnię gleby, są odślaniane podczas odpływu i prowadzą intensywną **wymianę gazową**.

Ważną rolą korzeni drzew mangrowych jest też usuwanie z rośliny nadmiaru soli pochodzącej z wody morskiej zalewającej je podczas przyptywu i przesiąkającej glebę

Źródło: CC BY-SA 4.0: Björn Christian Terrissen, 2017

BIOMY ZIEMI NAMORZYNY

Mieszkańcy lasów namorzynowych:

- Łowiec jasny *Halcyon senegalensis*
- Poskoczek mułowy *Periophthalmus barbarus*
- Żłotopiór *Galbula viridis*
- Kraby *Brachyura*
- Małże *Bivalvia*
- Motyl bielinek *Phoebis philea*

ZOBACZ NAMORZYN Y I ICH MIESZKANCÓW
W CENTRUM EDUKACJI PRZYRODNICZEJ UJ

ZAPRASZAMY!

cep@uj.edu.pl | +48 506 418 849

<http://cep.uj.edu.pl>

